

**СТАНОВИЩЕ
върху дисертационен труд
за придобиване на образователна и научна степен „доктор“**

***Изготвил становището:* доц. д-р Николай Пенев Иванов**

Тракийски университет – Стара Загора, Стопански факултет, катедра „Икономика“; Научна област 3. Социални, стопански и правни науки; в професионално направление: 3.8. Икономика; научна специалност: „Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност“; определен съгласно Заповед № 489 от 27 юни 2022 г. на Ректора на Стопанска академия „Д. А. Ценов“ – Свищов за член на научното жури.

***Автор на дисертационния труд:* докторант Мартин Николаев Харизанов**

Стопанска академия „Д. А. Ценов“ – Свищов, факултет „Финанси“, катедра „Финанси и кредит“; Научна област 3. Социални, стопански и правни науки; в професионално направление: 3.8. Икономика; научна специалност: „Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка (финанси)“.

***Тема на дисертационния труд:* „Финансово осигуряване развитието на Северозападния район за планиране“**

I. Общо представяне на дисертационния труд

Предоставеният за оценка дисертационен труд на докторант Мартин Николаев Харизанов на тема „Финансово осигуряване развитието на Северозападния район за планиране“ е логически обвързано и задълбочено изследване, разработено в общ обем от 187 стандартни машинописни страници.

Основният текст на дисертацията включва увод, три глави, заключение, списък на използваните таблици, фигури и списък на използваните литературни източници. Дисертацията е онагледена и съдържа 24 таблици и 41 фигури.

Изследването е добре балансирано в структурно отношение. Дисертационният труд е правилно построен, което позволява с необходимата логическа последователност да се изследват възможностите за финансово осигуряване развитието на Северозападния район за планиране.

Използваната литература, която е проучена от докторанта в процеса на изследване се състои от 134 заглавия, на кирилица и на латиница. Направен е сполучлив опит да се демонстрира осведоменост на автора с изследванията по темата,

както от български, така и от чуждестранни автори. Източниците отговарят на тематичната насоченост, като не е установено недобросъвестно използване на чужди текстове.

II. Преценка на формата и съдържанието на дисертационния труд

Задълбоченият анализ на дисертационния труд позволява да се заключи, че изследване на подобна *тематика е актуална* във времето. *Избраната тема е дисертабилна* и позволява да се направят аргументирани изводи, предложения и да бъдат формулирани приносни аспекти.

Обектът е фокусиран върху Северозападния район за планиране. *Предмет на дисертационното изследване* е финансовото осигуряване на развитието на Северозападния район за планиране.

Изследователската теза е добре формулирана, като се базира върху твърдението, че преодоляването на изоставането в икономическите и социално-демографски показатели за Северозападния район за планиране е възможно по пътя на наситено и приоритетно осигуряване с национално и европейско финансиране на проектите и плановете за регионално развитие на ниво области и цялостен район за планиране.

Основната цел е адекватна на предмета и обекта на изследване. На основа на така дефинираните обект, предмет и теза дисертационният труд има за *цел* да се изследва генезиса на изоставането в развитието на Северозападния район за планиране и обоснове позитивния ефект за постигане на ефект на догонване и конвергенция чрез приоритетно осигуряване с национално и европейско финансиране на проектите и плановете за регионално развитие.

Целта и задачите на изследването са прецизно формулирани, което е предпоставка за задълбочени изводи и препоръки по отношение финансовото осигуряване на средства в разглеждания обект.

Езикът и стилът на изложението в дисертационния труд са на добро равнище. Не се установяват повторения и отклонения в изложението. Трудът е правилно структуриран. Налице е съразмерност на отделните му части. *Научният инструментариум е подходящ* за конкретната проблематика и позволява да се правят аргументирани изводи.

Използваните литературни източници са акуратно цитирани в съответствие с изискванията. Не са установени съществени отклонения от нормите на научната и професионална етика.

Представеният автореферат в размер на 28 страници, представя пълно и точно съдържанието на дисертационния труд. Написан е на ясен, разбираем и издържан в научно отношение стил, като отразява основните моменти в дисертацията и дава ясна представа за постигнатото от докторанта.

Публикациите, обвързани с дисертацията са разработени самостоятелно, като техният общ брой е три (една студия и две статии).

III. Научни и научно-приложни приноси на дисертационния труд

В дисертационния труд се съдържат положителните страни и постиженията на автора, които могат да бъдат характеризирани като *приноси за теорията и практиката*. Научните постижения на автора се открояват с оригиналност и практическа приложимост. По-съществените от *научните и приложните приноси са добре формулирани*:

- На базата на налична статистическа информация е разкрит генезиса на изоставането по икономически и социално-демографски показатели на Северозападния район за планиране спрямо останалите планови райони. Изведена е авторова дефиниция на понятието „регионално развитие“.
- Чрез сравнителен анализ и съпоставка е направен вътрешно регионален анализ на областите Видин, Монтана, Враца, Плевен и Ловеч. Оценен е ефекта на финансирането по оперативните програми през първите два програмни периода върху процеса на преодоляване на изоставането в развитието.
- След прилагане на основни аналитични показатели за икономическо и социално-демографско развитие са изведени приоритети за национално и европейско финансиране на плановете за развитие на ниво области и райони с оглед постигане на ускорена конвергенция. Направено е предложение за устойчиво прерайониране и осигуряване на регионалното развитие на България.

VI. Критични бележки, мнения, въпроси и препоръки

По-смелото, явно, силно и аргументирано авторово присъствие в следващите разработки, би било предпоставка за по-висококачествена изследователска продукция.

В заключение, не е възможно да се пропусне, превърналата се в стандарт през последните години препоръка към изследователите, в бъдещата им научна дейност да публикуват изследванията си в специализирани, реферирани и индексирани научни списания.

Посочените забележки, следва да се възприемат като препоръки в бъдещото развитие на докторанта.

V. Обобщена оценка на дисертационния труд и заключение

Въз основа на направения задълбочен анализ на разработения дисертационен труд, с увереност може да се твърди, че той е научна разработка със значими постижения. Приносните моменти, научните достойнства и съдържанието на дисертационният труд представя в положителна светлина автора и неговите резултати.

Изследователските задачи са успешно изпълнени, а поставената основна цел е постигната. Научните и научно-приложните приноси в дисертационния труд обогатяват научното знание и подпомагат практиката.

Представените ми материали за изготвянето на настоящото становище, отговарят на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и Правилника за неговото приложение в Стопанска академия „Д. А. Ценов“ – Свищов.

Поради това си позволявам, напълно убедено и обективно, да дам положителната си оценка и предлагам на уважаемите членовете на Научното жури да присъдят образователната и научна степен “Доктор” по научна специалност “Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка (финанси)“ на докторант Мартин Николаев Харизанов.

19.07.2022 г.

Гр. Стара Загора

Изготвил становището:.....

(доц. д-р Николай Пенев)